

מסר רמקל רמקל

אלכס זיהבי
ד"ר
3-4/3
1982

תמוטל בריזוסף, רב הירוק, שירוק,
הוצאת הקונצ'המאוחד, 31 עמ'.

תמוטל בריזוסף נימנית עם המשר
ררים הברדים אצלנו, שעדיין מתייחסים
אל השיר הלירי כאל אמצעי ביטוי של
החוויה החד-פעמית, כשהיא מנסה "לע"
צור את הרגע" שבו התכנסו כל מאפייניה
הייחודיים. היא שולמת כלשון ואינה
כבולה לדפוס-שיר מוסכמים. הקשר בין
איכות שיריה לבין היותו של אותו "רגע"
מקפא" בעל משמעות, הוא קשר מובהק.
ואכן, רוב השירים המופיעים בחלקו
הראשון של הספר ראויים לציטוט.
עניינם של שירים אלה קשה מעט לניסוח
בלשון פרוזאית, אולם דומני שלא אחסיא
הרבה אם אנסה לטעון, שהם עומדים
בסימן השחיקה של החיים הממושכים
בתא המשפחה, ההשלמה עם אובדן
הרעננות הראשונית והכמיהה לתגובה
חושנית.

השירים היפים שבספר הם אלה שתמר
נה שקופה, כמעט אקוראליה, עומדת ב-
מרכוז, כמו: "רק הירוק השקוף לשמש
של עלה הגפן/הירוק הנמס בזה, הנמס
לאינו / ונמצא באוויר נעצם עיניים בת'
גודות ראש מאשרות אושר נוסע שיפור /
של עלה גפן אחד מתמשש את ירקוהו מר
ציו / סומא להינשא / על האוויר המוחזק,
המצלצל, של סוף / מוצקויות הקיץ" (עמ'
14). בשיר זה, כמו גם בשיר הפותח את
הקובץ, בא המשפט הארוך והמורכב מאוד
להנציח מראה שיכול להיקלט בהבזק

של שנייה, אלא שתרגומו המלול, וב-
שיר זה גם תוספת מלת הפתיחה "רק",
מעניקים לי משמעות הנרמזת מאופי ה'
'תרגום'.
שיריה היפים של תמוטל בריזוסף הם
אלה שמשמעותם נרמזת, שיש להסיר
עטיפה אחת עדינה או עטיפות אחדות,
כדי לחוש את הניסיון המציק שבתשת
תם. כזה הוא השיר הקצר "ציפור כנף",
שהרמז אל סיפור סיזיפוס הבוי בו יפה,
ומתקשר עם ניסיון גלוי ועם מישאלה
נסתרת: "ציפור כנף יש גם לי בבית /
שמתקן את כבדי מדי בוקר / ושר / למה,
עוגות לב שלי, למה לסלע? / כי אני
אוהבת ללסוף לשביים שוטים ככה / רכים
כמו כנף ציפור" (עמ' 13).

השירים הנרשאים מסר גלוי וישיר, ה'
מבטא לרוב תגובה פוליטית-חברתית רג'
שה, שאתה מצפה לשכמותה ממשוררים
כימים אלה, שירים כאלה, בעצם היותם,
מבטאים תגובה מהירה ולא מעובדת עד
גמירה, עומדים פחות במבחן האמנותי.
אלם הימצאותם משמחת כימים שבהם
משוררים מוכים בהלם, או בורחים לעול-

מם האינטימי הצר.
שני שירים מקבוצה זו שונים מהאחר
רים בשל היותם עגונים בחוויות טראור
מאמיות מימי הילדות. אחד מהם עוסק
באובדן זהות הקולקטיב של החברה היד
שוכנית, ומציג אינטרפרטציה בלתי-שכיחה
של התופעה: "אנחנו שחללנו / להגיד
אנחנו נמסנו עם השלג / של אלה תשע
מאות וחמשים, בצנע הגודל / כמו אבקת
חלב נמסנו בקפה בריזלאי / מהחבילות
שבאו מאמריקה, קודם אוכל / אחרכך
בגדים: כובע קטיפה עם רשת לָפנים /
המקומטים של אמי השכולה, אמי הבוכה
/ על ערימות של תחפושות הנה מטלות /
עלינו כשנת אלה תשע מאות ושמונים,
בערב שבת, / כשאנחנו מנסים לשיר את
השירים הרוסיים / והקולות נפרמלים"
(עמ' 23).

דומה, שהניסיון לחפש את שורשי ה'
התפוררות של ההווה בהתרחשויות ש'
אירעו דור אחד או דורות אחדים קודם,
הופך להיות גורמאטיבי בספרות הישרא'
לית, אלא שעד כאן מצאנוהו בעיקר בסר
פורת ולא בשירה.

